

Příloha I:

Přepisy rozhovorů

Blanka, 24 let, Církev římskokatolická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Jak to bylo u vás v rodině ohledně náboženství?

Tak o náboženství se u nás vůbec nemluvalo, že jsem byla nechána na pospas té školní výchově, spíš jsem si myslela, že to patří tak nějak do dějepisu... A babička byla navíc komunistka...

A kdy jste se o to začala zajímat?

Můj první kontakt byl na střední škole, kdy moje nejlepší kamarádka byla věřící, my jsme si hodně rozuměly, ona byla velká osobnost, my jsme měly takovou partu, ale s touhle holkou jsme si byly nejbližší... to mi bylo asi patnáct. Já jsem se o to tehdy moc nezajímala, ona se se mnou o tom moc nebavila, ale jak jsme se kamarádily, tak mně občas začala brát na ty své akce s věřícíma lidma...

A jak to, že jste se rozhodla tam s ní jezdit?

No, já jsem ji měla ráda, a nijak mi to nevadilo, takže jsme třeba jely do Příchovic na víkend, to je diecézní centrum mládeže, nebo jsme jeli pod širák a přespali jsme u sester v Maxově, a tak jsem poznávala, že ty věřící lidi nejsou zas tak divný. A já jsem ji pak vzala do skautu, ona se mnou začala vést oddíl...

A v tom skautu jste se nesečkala s věřícími?

Ne, my jsme byli čistě ateistický oddíl. Tak já jsem s ní jezdila na ty akce, ale na druhou stranu mi tam nebylo moc příjemně, že to byl jako takový paradox, že tam byla taková ta jako naděje, že ten Bůh může existovat, že to bylo jako takový nadějný, a na druhou stranu mi v tom bylo divně, protože to byly takový prvky, který jsem vůbec neznala, nějaká

modlitba, že jo, no prostě ty projevy tý víry mi byly cizí a byly pro mně asi spojený s něčím, co jsem byla vychovávána, že je prostě divný.

Proč to bylo pro vás nadějně, že Bůh existuje?

No, protože já jsem se celý dětství bála smrti, že jsem měla úzkosti, vždycky jsem brečela v noci kvůli tomu, a teď najednou asi to byla nějaká naděje, že opravdu ten život má nějaký vyšší smysl, a že to nekončí smrtí, že to není taková jednorázová záležitost, ten život... To byl strach z toho, že člověk umře a není nic a toho nic já jsem se hrozně bála. Takže na jednu stranu to bylo nadějný, ale já jsem v té době v Boha nevěřila, nebyla jsem schopná v něho věřit a taky ty projevy toho náboženství mi byly nepříjemný, že jsem to neznala...

A co bylo teda rozhodující, že se to změnilo?

Já jsem takhle s ní jezdila, a postupně jsem se přestávala bát těch vnějších projevů, nicméně jsem pořád v Boha nebyla schopná uvěřit, ale už jsem tomu byla nakloněná, to bylo asi tak ve třetíáku, a říkala jsem si, že by taky bylo hezký, kdybych taky mohla věřit. Až pak jednou už jsem byla docela nešťastná, a vím, že si přesně pamatuju ten okamžik, že jsme byli na táboře a už jsem z toho byla tak nějak zoufalá, a tak jsem nějak vnitřně vykřikla, Pane Bože, jestli existuješ, tak ať teda uvěřím. A hned druhý den jsem právě jela s tím skautským oddílem ateistickým, a byli jsme ještě s druhým oddílem, a oni se tam právě začali bavit o Bohu, že jako neexistuje a tak, a já jsem jim začala vysvětlovat, proč existuje, a vlastně celej takovej docela dlouhej rozhovor a já jsem během něho uvěřila...

A ke komu jste vlastně měla ten vztah?

Já myslím, že to bylo k Bohu jako takovému, že existuje nějaká síla, která je všemocná a všemu dodává smysl, a je dobrá. A tak jsem pak šla za tou kamarádkou, že se chci dát pokřtít.

A to vám bylo kolik let?

To mi bylo sedmnáct.

A neuvažovala jste o jiné církvi?

Já jsem věděla, že jiné církve existují, ale vůbec mně to nějak nenapadlo, já jsem byla totiž hrozně hloupá v tomhle věku, když si to tak zpětně uvědomuju, a ani mně to nějak, že bych se o to nějak zajímala, mně bylo dobře v té mé církvi, s těma lidma, s kterejma jsem se znala...

A proč vám tam bylo dobře?

Já myslím, že kvůli těm lidem, my jsme pak měli společenství mládeže u nás, a já jsem chodila do sboru zpívat, ty lidi zas nebyli o tolik jiný, než ostatní spolužáci, ale bylo tam spojení té víry s těmi přáteli, že to vlastně byli lidi stejně smýšlející, to jsem potřebovala, mít kolem sebe nějaký lidi stejného názoru...

Emma, 22 let, Církev římskokatolická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Kdybyste mohla začít od té rodiny, jestli jste vyrůstala bez jakýchkoliv vědomostí...

Tatínek vždycky říkal, že je ateista, maminka – až později jsem se dozvěděla, že její rodina vystoupila z církve. U nás doma se o tom nikdy nemluvalo, až později jsem se to dozvěděla, možná, až když moje sestra konvertovala, tak se jako říkalo, že vystoupili z církve, že to jako byli komunisti a podobně...

A jak k tomu došlo, že jste se začala zabývat těma otázkama?

No, my jsme chodily do oddílu skautskýho, a oni vždycky potom chodili do kostela, to bylo přes sestru, ona nějak na to přišla, že to je ten oddíl, a tam vlastně všichni asi byli věřící, kromě pár lidí, ale to nějak mně tenkrát až tak moc nezajímalo, to mi bylo asi třináct, sestře patnáct, no a ona pak jako konvertovala, tak to jsem o tom začala trochu přemýšlet, ale nechtěla jsem jako jít tou stejnou cestou, protože jsem si říkala, nebudu dělat to samý, ale potom vlastně v prvním ročníku na střední škole, takže tam přišly nějaký řádový sestry od dominikánů a říkaly, kdo chce chodit na náboženství, a já jsem tak jako chtěla, takže jsem tam začala chodit na náboženství a pak zas, já si jako nepamatuju, že bych tak jako hodně přemýšlela o tom, jako že bych si kladla nějaký otázky...

A ta sestra vás nějak ovlivnila?

No, asi mně ovlivnila tím, že jako určitě mně to ovlivnilo, že se nechala pokřtít, protože já jsem si pak říkala, že jsem tak jakoby sama, že ona, když se nechala pokřtít, tak já jsem měla dojem, že ona je tak jako někde jinde, že jsme se tak jako rozdělily, a zase jsem to nechtěla jako udělat nějak úplně stejně, chtěla jsem to udělat nějak jinak prostě, to jsem v sobě cítila, a tady to mi v tom tak trochu nahrálo, že ty dominikánky tam přišly, ale jakože bych si kladla nějaký otázky jako ohledně církve, kam vstoupím, o tom jsem vůbec nepřemýšlela, protože prostě tam všude okolo mně byli katolíci...

A nebylo tam nic, co by vám třeba vadilo nebo tak?

V té době ne, jako když jsem byla pokřtěná, tak mi bylo sedmnáct, takže já jsem to měla tak nějak úplně opačně než někteří lidi, který hrozně jako řeší, a tadle církev a todle, a něco jim jako vadí, tak já jsem jako prostě to tak nějak přijala, úplně jako bez nějakých podmínek, pak třeba tady na škole už jsem o tom přemýšlela jako, třeba když do mně jeden spolužák začal rejpat, vy katolíci, tak jsem si říkala, aha, takže bych asi měla být na tu církev nějak naštvaná, že kdysi dělala něco špatného nebo takovýhle věci, tak to vůbec mně nenapadlo...

A nějaký ten impuls k tomu křtu, co vás k tomu vedlo?

Já vím, že jsme tam chodili asi rok, a pak se nás prostě ptali, jestli se jako chcem nechat pokřtít, a já jsem pak o tom začla přemýšlet, a říkala jsem si, že bych to chtěla taky...

Co byste řekla, že vás v tom nejvíc ovlivnilo, tak zvnějšku?

Tak mně se vždycky hrozně líbilo to zpívání při bohoslužbách, já jsem s nima chodila na mše, když jsme byly v tom oddíle a pak tam byl nějaký sbor taky, že maminka jednoho kluka tam vedla sbor, a já jsem ráda zpívala, takže jsem tam pak chodila do toho sboru, a ono to bylo v kostele, samozřejmě, takže ono to bylo tak nějak jakože jsem byla nevěřící, ale zároveň jsem chodila zpívat do kostela, takže to se mi nějak tak hrozně líbilo tenkrát, a v tom možná jsem nějak viděla hodně toho Boha, v té hudbě a tak, a i ty lidi taky, si myslím, že mi přišli všichni takoví milí z toho oddílu, jak to bylo provázaný... a my z těch lidí z toho oddílu, jsme pak měli takový společenství, prostě jsme se potom i scházeli v kostele, tam jsme měli takový modlitby, a všechno to bylo vlastně s tím oddílem provázaný, i když jsme tak pak už nechodili, tak to vlastně pořád byli ti stejní lidi... Až tady na škole, když jsme se začali učit ty předměty tak jsem o tom začala přemýšlet, to bylo výborné, že nás učili, že máme víc přemýšlet a tak kriticky uvažovat, já jak jsem to přijala tak samozřejmě, ale ta církev ta mi nějak nikdy nevadila, pořád tu církev mám tak jako, že tam patřím, prostě vím, že je nedokonalá, jako my všichni lidé, který v ní jsme, a mně to tak jako nevadí.

Gabriela, 20 let, Církev římskokatolická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Tak mi řekněte pár slov o tom, jak to bylo s vírou ve vaší rodině...

Já jsem z nevěřící rodiny, nikdo nechodil do kostela... A já jsem se dostala k víře až v patnácti letech a bylo to skrze, na základní škole skrze jednu řádovou sestru, která nás učila angličtinu, a její víra a její charisma bylo tak velký, že... Tak ona nás brala k sobě na faru, a všechny nás brala do kostela a my jsme tam zpívali, třeba roráty, a bylo to hustý v tom, že tam byly všechny nevěřící ty děti, všichni jsme šli zpívat do toho kostela prostě proto, že to asi mělo svý kouzlo nějaký... A já jsem pak začala chodit do kostela, prostě proto, že mně to nějak přitahovalo a měla jsem tam nějaký věci, který jsem řešila, a v tom kostele to bylo takový klidnější, a najednou jsem prostě měla něco jako, že jsem to prostě nemusela řešit, že jsem z toho vypadla. A tam chodili i mí kamarádi, který jsem znala předtím, tak jsem si říkala, že to je asi normální, když tam chodím, a oni byli takový nadšení, že jsem tam začala chodit, a hned mně vzali na nějakou akci křesťanskou...

Co to bylo za akci?

Nějaký setkání pro mládež jak bývá před Velikonocema, různé přednášky a tak, a pamatuju si, že tam byl jeden večer, kdy byla adorace, a mohli jsme mít celou noc tu adoraci, a jakože, tam hráli na flétnu, tak jsem šla asi v jednu hodinu v noci adorovat, a vůbec nevím, proč, jen to, že to bylo asi silný, a těch okamžiků takovejch bylo pak hodně...

A to jste tam jela kvůli těm kamarádům?

Jo, ale taky, že jsem se v tom cítila dobře, jako hezky, no já jsem měla i hezký dětství, že jako jsem neměla touhu někam utíkat, ale stejně jsem nějakou nejistotu cítila, ve škole a tak...

A jak to pak pokračovalo?

Tam bylo to společenství, ale Pán Bůh taky nějak působil, tak jsem se rozhodla, že se nechám pokřtít, chtěla jsem to mít v tom centru pro mládež, s těma mladejma lidma. Naši

byli trochu proti tomu, a já jsem chtěla, aby viděli, že to není jenom, že nějaká babička v kostele se modlí růženec, ale že to může být taky o něčem jiném. Ta dynamika prostě toho, jak jsou ty lidi mladý, tak je to krásný... A pak jsem začala jezdit s kamarádkou k těm sestřám, a tam jsem měla přípravu na křest, a ten křest byl hrozně krásnej, a byl tam i táta a jeho sourozenci, a bylo to fakt hezký, bylo to normální prostě... Pro mně by bylo těžký jako být i pokřtěná někde před lidma, který neznám, že mně to připadá tak intimní prostě...

A proč jste se teda rozhodla pro tu církev?

Napřed jsem o tom nepřemýšlela, byli tam ti lidi a líbilo se mi tam, ale pak jsem o tom uvažovala, a oslovily mne ty svátosti, ta spiritualita těch svátostí a taky to, že ta církev je všude... Ale ten první bod byla ta mládež, že mně vzali mezi sebe, to přijetí, právě v tom období, kdy to asi člověk potřebuje z toho psychologického hlediska... A bylo to jako když se člověk zamiluje, že to bylo tak silný... Ale myslím si, že to pořád ještě poznávám, ne že bych uvěřila jednou a ... že toho pořád ještě moc poznávám... Já jsem párkrát byla i na nějakých akcích v těch Křesťanských společenstvích, ale přišlo mi, že je tam moc těch emocí – mluvení jazyky a tak, že třeba chápu ty lidi z těch letničních církví, tam člověk ty emoce prožije, ale aby to nepostavil tu víru jenom na těch emocích.

Hynek, 25 let, Církev římskokatolická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Tak kdybyste mi řekl pár slov o tom, jaké bylo v té rodině prostředí ohledně víry a církve...

Nikdo v rodině víru nepropraktikoval, byli vychovaní komunistickým režimem a byli konformní, z tátovy strany si neuvědomuju žádnou postoj a mamka byla, a vlastně dosud je, jakoby zahořklá vůči Bohu. Že asi uvízli v nějaké fázi takových těch dětských představ a dosud se z toho nedostali, a ani tam není vůle.

A kdy vy jste začal o těchto věcech uvažovat?

To bylo, když jsem přišel na první vysokou, byla tam taková nějaká srdeční inklinace, ale moje první pokusy kontaktovat nějaké věřící byly zraňující, spíš z toho lidského hlediska.

A jak si to vysvětlujete, že jste cítil nějakou snahu přiblížit se jim...

Tam bylo nějaké puzení, které vůbec neumím racionálně vysvětlit, já jsem si teď znovu četl svoje mladický básně – někdy z konce základní školy, a tam vlastně Boha oslovuju, ale tehdy to pro mě nebyl popud někam jít a nějak se angažovat, organizovat... K tomu jsem byl, nechce se mi říkat dotlačen, ale jak říkám, byla to ta změna prostředí, že jsem potřeboval sociální zázemí, a nakonec jsem začal chodit do studentského klubu, který vedli katolíci, a tam jsme si hned začali povídat o Bohu a bylo to pravdivý, na jejich životě bylo vidět, že to je prostě kompatibilní, všední život a víra, a sedlo to, bylo to strašně krásný.

Vy jste už vlastně tu touhu měl, že jo, pak jenom přišli ti správní lidi.

Taky by se to tak dalo shrnout. Oni mě pak samozřejmě taky napojili na bohoslužby, takový ty tradiční věci prostě, co církev pořádá. Takže pak časem, diskuse, docházení, modlitby a pak otázka po křtu – pak jsem tomu mohl říct ano.

A když to třeba porovnáte s jinými církvema, co je tam pro vás přitažlivé nebo takové, co vám přijde, že je vaše?

Mně se tam líbilo, že to nebylo takové rigidní, že nepřevládal duch zákona – tohle je dobré a tohle je špatné, tohle dělej a tohle ne. Myslím si, že to není pravda o člověku, člověk je prostě všechno a Ježíš nám přinesl tu milost, abysme to všechno mohli žít, mohli žít tu milost.

A co vás třeba oslovuje na těch bohoslužbách?

Hlavně je to Boží slovo, když můžu Boha chválit. Co mně oslovuje? Vlastně jsou to lidi, pořád víc jsou to lidi, víc než kázání, protože Bibli čtu doma a Boží slovo znám, ale když mám otázky, chodím do společenství mládeže, ale pravda je, že bohoslužba se mi líbí prostě jako čas, kdy se sejdou lidi, kteří mají radost z toho, že Bůh je.

Takže i to společenství je pro vás důležité...

Myslím si, že to společenství je pro mne úplnej základ, od začátku i doteď, neumím si představit svou víru jenom tak jako... bez vztahu s lidma, že mně to uzemňuje, že mně to dostává do praktických věcí života... Je to přijetí a já myslím, že každý potřebuje přijetí, je nutné člověka přijmout takového, jaký je.

A vy jste tam taky nějak činný, nějaké aktivity děláte?

Já pomáhám v tom klubu, několikrát do měsíce a taky teď vedu jedno společenství...

Kristýna, 26 let, Církev římskokatolická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Můžu se vás napřed zeptat na rodinu? Vaše rodina nebyla vůbec věřící?

Naši žádnou víru nežili, nikdy se o tom doma nemluvalo. A když mi bylo jedenáct, tak otec tragicky zemřel, takže jsme zůstali – já a brácha – s maminkou sami. Já co si pamatuju, tak já jsem vždycky hledala pravdu, to bylo do mně vloženo. Já jsem byla nevěřící až do osmnácti let, a já jsem tu školu brala tak poctivě, já jsem si říkala, aspoň já budu mamce dělat radost, že se budu dobře učit. Já jsem seděla v lavici s jednou dívkou, která byla věřící, katolička, a já jsem si toho všímala, jak žije, a tak jsem zjišťovala, že třeba doučuje ty horší spolužáky... a tak ten její život mně docela oslovil, já jsem o tom často přemýšlela, kde jsou ty hodnoty, co je to vlastně dobrý člověk... A jednou jsem s ní měla rozhovor na toto téma, že bych si třeba přečetla Bibli, a ona mi půjčila Nový zákon. Tak jsem to četla, ale nerozuměla jsem tomu, tak jsem si to pro sebe uzavřela, že to je dáno asi jenom některým. Ale jsem se pak s ní o tom bavila a ona mi řekla, že ne, že to není pravda, že pokud budu hledat pravdu, tak někoho potkám, kdo mi pomůže, na té cestě, najít pravdu. Já jsem po maturitě šla do Prahy na nástavbu. Já jsem to vzala vážně, jsem si říkala, tak jestli je Bůh, tak on to vidí, vidí mně. Já jsem si pak našla podnájem a ta paní, u které jsem bydlela, mi půjčila knihu, takový sborník Moje víra a to jsem si přečetla, to mi přišlo jako srozumitelný. A tam jsem narazila na větu: Lidé, kteří nepoznali Boha, ať se k němu zkusí obrátit slovy: Pane, jsi-li, dej se mi poznat. A já jsem si říkala, tak to je vono, jestli Bůh je, tak se mi dá poznat. A jednou jsem jela večer metrem a nějaký starší pán se mně zeptal, jestli vím, kde je nějaká ulice, a já jsem mu řekla, že bydlím hned vedle, a že ho tam dovedu, a cestou mi řekl, že je katolický kněz. A já jsem pak k němu chodila do kostela a mluvila jsem s ním... Ono to tak zapadlo do toho, že já jsem čekala, že mi Bůh někoho pošle, že někoho potkám... A tak jsem se rozhodla pro tu cestu. A pak několik měsíců nato jsem se dostala do takové charismatické skupiny a chodila jsem tam rok, do modlitební skupinky.

A co vás tam přitahovalo?

To byli i ty lidi, že mně vzali mezi sebe, a tam jsem prožila veliké věci, i dar modlitby v jazycích, a jádro toho bylo, aby člověk dosáhl odpuštění hříchů, takže jsem absolvovala

kompletní svátost smíření, a pak se nad námi modlili, aby Bůh ty naše vnitřní zranění uzdravil, protože vychází se z poznatku, že zraněný člověk zraňuje druhé lidi, ten komplex nějakým způsobem pracuje v člověku. A když jsem se rozhodla pro tu cestu s Bohem, tak Bůh mně pak v životě ujišťoval, že on je, jsem pak prožila vyslyšení modlitby a neřešitelný situace, který jako Bůh vzal do svých rukou a vyřešil je. Já jsem pak začala hledat klášter, kam bych mohla vstoupit, a byla jsem pak rok v Německu v karmelitánském klášteře, ale, vím, že to tak jako mělo bejt, pro mně to bylo ponaučení, hledej Boží vůli, a mně tam selhalo zdraví, já jsem tam onemocněla depresí, protože já jsem chtěla být vzorná, a tak jsem musela odejít, ale já jsem to hrozně obřečela, protože se mi zbouraly ty moje představy. Pak jsem se teda vyléčila, a nastoupila jsem sem na školu. Ale pořád hledám tu vůli Boží.

A jste pořád v kontaktu s tou charismatickou komunitou?

Ano, chodím tam pořád, protože to bylo pro mně tak úžasný a tak dobrý...

Matěj, 25 let, Církev římskokatolická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Jestli byste mi mohl říct něco o rodině, jestli se tam mluvilo o víře nebo Bohu nebo ne...

No, prarodiče byli dost ovlivněný tím komunismem, ne že by byli přímo komunisti, ale měli dost materialistický chápání, ateistický, a rodiče jsou taky ateisti, nejsou vyloženě nepřátelský, ale nezajímá je to, spíš jim to připadá jako blbost, jako taková lidská slabost, že někdo potřebuje nějakou berličku nebo něco takovýho.

A vy jste se kdy začal o víru zajímat?

No, mně k tomu hodně přivedly psychotický zkušenosti, který tak jako měly hodně jako náboženskej obsah, už jsem o tom ale přemýšlel i předtím. První impuls byl jako v rodině, a bylo to od bráchy staršího, který to měl ale taky spojený s nějakou psychózou, a on jako taky měl dojem, že komunikuje s Bohem, s Ježíšem, to mně bylo asi takovejch jedenáct, a brácha si tehdy dělal pro sebe jako takový výzkumy, jako jak lidi chápou Boha a furt se mně na něco ptal, což bylo takový v těch jedenácti, že jsem jako vůbec nevěděl, já myslím, že to byl takovej jako první, že už v tý době jsem o tom začal trochu přemýšlet. A potom kolem patnácti jsem měl takový jako normální, že člověk hledá nějaký smysl, mám pocit, že jsem v toho Boha tak nějak odjakživa, že jsem napřed doufal, že něco takovýho jako objevím, protože se mi to zdálo tak nějak potřebný, aby ten svět měl nějaký smysl. A pak jsem teda uvěřil, prostě že to na mně tak nějak přišlo, nedalo se s tím nic dělat, to bylo takový jako osvícení momentální, u kterýho jsem chtěl zůstat, protože to byl silnej zážitek...

A pak když tohle proběhlo, hledal jste nějaké formy bohoslužby nebo něco takového?

No, já jsem napřed uvěřil jakoby v něco, to bylo právě na základě těch psychotickéjch zkušeností, že jsem měl pocit, že ke mně promlouvají nějaký bytosti, který se pak ale ukázalo, že po mně chtěly nějaký špatný věci, tak jsem se rozhodl, že musím najít něco... jsem byl přesvědčený, že nějaký nadpozemský věci existujou, ale že abych to nějak všechno přežil, takže musím najít jako tu nějakou pravdivou, prostě tu pravdu, ten správný směr v tomhle, a prostě jsem tak nad tím přemýšlel, že jsem to neměl nějak zdůvodněný

proč právě křesťanství, ale prostě takovej jako náhle, že mi to najednou bylo jasné, že křesťanský Bůh je ten pravý, tak jsem měl problém, když jsem začal jako objevovat, co to křesťanství je, tak mi na tom vadilo spoustu věcí...

A to jste něco kolem toho křesťanství četl nebo jste o tom s někým mluvil?

No hlavně jsem mluvil, já když jsem se rozhodl, že ten křesťanský Bůh je ten pravý, tak jsem oslovil spolužačku, která byla z Metodistické církve a ona se o tom asi se mnou bavila, a poslala mě za farárem, kterej na mě jako zapůsobil dost negativně, protože jsem mu prostě řekl, že jsem uvěřil v Boha, a on tam na mě jako vybalil tu teorii s Kristem a že teď tady podepiš, že přijímáš Krista za svého Pána a Spasitele a mě to přišlo jako celý takový podivný, tak jsem ale začal přesto chodit tam k těm metodistům na nějaký mládeže a postupně jsem se seznámil s tím křesťanským příběhem a snažil jsem se to nějak pochopit, že to je jako dobrý...

A hrálo tam nějakou roli i to společenství?

No, já myslím, že jo, ale já jsem měl vždycky problém s tím, že mi vždycky ty společenství přišly, jako že když jsou to křesťané, tak mi přišlo, že by jako měli být nějak výrazně lepší než ty ostatní lidi, tak z toho jsem byl většinou jako otrávenej, a že jsem z nich většinou neměl pocit, že by z nich jako vyzařovala nějaká pozitivní energie... ale spíš na mě působilo dobře, že jsem pochopil od těch lidí, co je jako poutá k tomu křesťanství a co je na tom křesťanství podstatnýho... No, ale pak jsem se od těch metodistů dostal přes nějakýho bývalýho metodistu, kterej mi vyprávěl, proč se stal katolíkem, tak mi přišly ty jeho důvody dost dobrý a začal jsem chodit na katolickou přípravu na křest.

A co to byly za důvody? Pamatujete si ještě nějaké?

No, asi hlavně jednota nějaká, že on právě říkal, jakože křesťani, že to mělo bejt jednotný, a že ty protestanti jako místo toho, aby se snažili tu všeobecnou církev nějak zlepšovat zevnitř tak, že se odtrhli a způsobili tak ten rozpad, takže mi právě jako přišlo dobrý vrátit se k té původní církvi a snažit se víc jako nějaký vliv. Ale když jsem chodil na tu přípravu, tak jsem měl asi zase smůlu na toho faráře, protože mi přišel takovej dogmatickej, že mi jako bral tu, že když jsem nechápal, k čemu jsou jako dobrý nějaký ty formální věci a

nějaký ty dogmata, ale zase se mi líbila ta liturgie, že mi připadala jako taková lidštější, tak jsem ale začal hledat jiný kostel... našel jsem si něco na internetu a pak jsem navštívil nějakou bohoslužbu, a taky jsem mluvil s nějakýma lidma... já už si to přesně nepamatuju, já mám trochu nějaký ty období toho hledání zkreslený tím, že jsem zase měl nějakou tu psychotickou ataku a byl jsem v Bohnicích a vymazalo se mi třeba půl roku paměti předtím... No ale jak jsem chodil už půl roku na přípravu ke křtu u těch metodistů a pak rok ke katolíkům, tak jsem si připadal, že jako to křesťanství, ta podstata, jako to následování Krista, že tím jsem si jistý, že to chci a že chci bejt pokřtěnej, takže jsem si našel takový charismatický společenství a tam nebyly ty dogmata, tak tam mně pokřtili, ale pak po čase se mi tam zase přestalo líbit, že jsou až moc charismatický, hlavně to mluvení jazykama, to oni pokládali za samozřejmý, že když někdo přijme Ducha svatého, tak se to takhle projeví... Tak, kam jsem šel pak? To jsem to tak nějak, že jsem občas chodil někam, a pak jsem se dostal, to jsem byl na nějakým celopražským setkání mládeže, když jsem byl takový jako dost individualistický, že mi přišlo jako že ani snad nikam už patřit nemusím, a že každěj má jinej pohled, a tam jsem se seznámil s knězem a ten mně nějak hrozně nadchnul tou svojí přednáškou a nějak jsem se tam s ním zapovídal a pak jsem začal chodit k němu na nějaký biblický hodiny, a pak jsem tam začal chodit i na nedělní bohoslužby, takže to je asi momentální stav... Ale už jsem se tak nějak v tý církvi zakotvil, to jsem rád, protože mi to přijde, že bez tý církve se to pochybování tak nějak přesouvá do toho středu, a já bych už toho Boha tak nějak rád pevně přijal a pochyboval jenom o nějakých těch článkách víry... Ono je dobrý v těch pochybnostech právě mít kolem sebe ty lidi, s kterýma se o tom člověk může bavit...

Patrik, 24 let, Církev římskokatolická, studuje obor Dějiny křesťanského umění na Katolické teologické fakultě UK

A na začátek, dozvěděl jste se v rodině něco o víře nebo o Bohu?

U nás nebylo nic, spíš jako lhostejnost, než něco negativního...

A kdy jste se o tyto otázky začal zajímat?

To bylo, když jsem byl na střední škole, to mi bylo tak sedmnáct, vím, že jsem měl špatný období, kdy jsem nevěděl, co se sebou, měl jsem deprese, a jedna holka z naší vesnice se zmínila, že jí tohle, jako víra, pomáhá, ale to jsem tehdy moc nebral. Pak jsem se pokusil zabít, a vím, že jsem v psychiatrický léčebně pak chodil procházkou do kaple, že to bylo jako takový prostředí, kde se člověk aspoň odtrhne od toho, co je všude okolo. A pak až s mou dívkou, když jsme spolu začali chodit, tak ona je věřící, a já jsem s ní začal pravidelně chodit do kostela, ale taky to bylo proto, že se mi tam líbilo to prostředí, a že se mi strašně líbil zpěv s varhanama, ale když farář kázal nebo četl, tak vím, že jsem se musel hodně přemáhat, abych to vnímal, takže takhle postupně to šlo, a vím, že když se mně kamarád ptal, jestli se nakonec nedám ještě na víru, tak jsem mu říkal, že určitě ne, že tam jenom chodím mezi ty přátele, no a že to u mně jako nehrozí. Ale to už mi bylo dvaadvacet let.

A chodil jste i do toho společenství?

To, myslím, bylo to podstatný, kromě toho, co se mi tam líbilo, byla ta úžasná mladá parta těch lidí okolo, v mém věku, a já jsem ty přátele, o kterých jsem si dřív myslel, že to jsou opravdu přátelé a nebyli, vyměnil za ty opravdový přátele kolem tohoto kostela, to myslím, že rozhodlo, ta dívka, ta parta výbornejších lidí, s kterými se přátelím dodneška... jak ta víra u nich je silná, to mně ovlivnilo.

Takže vás ovlivnilo, jak oni žili tou vírou...

Jo, to na mně zapůsobilo, jak oni to prožívají, jak se k sobě chovají, jaký oni mají Vánoce, jaký mají Velikonoce, když jsem to srovnal s tím, co jsme měli doma... oni mně spontánně

k sobě zvali, a bylo na nich i děsně vidět, jak tou vírou opravdu žijí, jak se opravdu spoléhají na Krista, na Boha, oni to prostě tak nějak nechávají plynout, ne že by něco pořád řešili, jako u nás, prostě jak to život přinese, a Bůh nějak pomůže, takhle to berou, a když člověk vidí, jak to berou opravdově, potom na to člověk lehce přistoupí a sžije se s tím...

A ten vztah k Bohu, pamatujete si kdy ten tak nějak začal?

Já jsem to pak vzal tak, že vlastně to Bůh mi přines tuhle skvělou partu lidí po těch ošklivejch zkušenostech, že mi jakoby dal druhou šanci na život, takže já jsem to vzal takhle a myslím, že od té chvíle jsem tomu začal vyloženě věřit...

A uvažoval jste o jiné církvi?

Vůbec ne, já jsem tam přišel, tak jsem tam už zůstal, já si říkám, že mně tam přivedl Bůh...

Pavčina, 23 let, Církev římskokatolická, studuje obor Dějiny křesťanského umění na Katolické teologické fakultě UK

Začala bych tím, jaká byla atmosféra v rodině vůči víře?

Já myslím, že to docela dobře vystihuje, že jsem se v nějakých sedmi letech ptala mamky, jestli je Bůh, a ona mi řekla, že tatínek si myslí, že ne, ale jinak... vedený jsme k tomu nebyly, protože náš taťka prostě má k tomu až negativní postoj, averzi k církvi...

A kdy jste se o ty otázky víry začala zajímat?

Nedávno jsem ještě našla dopis, to mi bylo asi čtrnáct, kdy jsme se s kamarádkou bavily o tom, kdo je pokřtěný a kdo ne, ona byla z rodiny, kde ji k tomu babička trochu vedla, a pak jsme snad i do toho kostela šly... tak to bylo asi poprvé, co jsem se o to začala zajímat. Nějak jsem asi o tom měla povědomí. Pak dlouho nic a pak až když jsem jela do Ameriky, a tam jsem oficiálně uvěřila. Já jsem tam v Americe šla přes tu protestantskou církev a tam mi to všechno obhájili, to jejich učení, mně to prostě nějak lákalo, já jsem měla takovou nějakou potřebu v té pubertě... No a v té Americe to bylo tak, já jsem tam jela v osmnácti na poslední rok gymplu, já jsem prostě přišla do té rodiny a tam to bylo součástí jejich života v té komunitě, takže ta rodina chodila do kostela a hned první týden mně vzali mezi *youth group*, a jezdili jsme třeba na řeku na lodě, a každou středu jsem měla tu *youth group* a ptali se mně, jak já to mám, a pak jsem chodila na biblickou hodinu, to byl taky můj společenský život a jezdili jsme na ty mládežnický setkání a na výlety, a v tom kostele to taky bylo takový živý, všichni byli hrozně milí, znali tě, a byla bohoslužba a zpívalo se... A pak jsme jeli na nějaký mládežnický setkání před Velikonocema, a tam to bylo takovým tím jejich způsobem, že kdo chce může jít dopředu... a tam jsem, jak oni to říkali, řekla *yes* Ježíši. No a od té doby jsme začaly s tou mojí Kristen číst Bibli, a ona se mnou opravdu každý ráno před snídaní četla žalmy, tam jsem se naučila číst Bibli...

A jaká to byla církev?

To byli baptisti.

A ten vztah k Bohu nebo k Ježíši ten se vyvinul tam?

Jo, to určitě, já jsem se pak vrátila a vím, že jsem všechny překvapila, protože jsem o tom furt mluvila, že se to jakoby konkretizovalo tam. Já jsem uvěřila v Ježíše – přitahovalo mně asi to, že přijímá všechny, já jsem se tomu pořád bránila, že proč já a celá moje rodina ne? Asi tu nekonečnou lásku, a asi ve mně fakt nějaká ta touha byla, že to bylo, fakt jako ta Amerika byla takový to kliknutí a byl to takovej ten způsob tý cesty, kterej v těch osmnácti mi prostě vyhovoval.

No, a když jste se vrátila?

Já jsem tam byla i pokřtěná, v tom společenství, a teď když jsem se vrátila, tak co... Já jsem měla pocit, že mi to jejich společenství a ten jejich způsob vyhovuje, ale tam u nás ve městě to nebylo, tak jsem jela párkrát do sousedního města k metodistům, právě že to bylo podobný těm metodistům, mně se to tam docela líbilo, ale protože jsem se neměla o tom, s kým bavit, já jsem tady musela hledat, ale bylo to moc daleko, a tak jsem šla tam u nás do katolické církve, i když ti lidi ve farnosti nebyli tak vstřícný, my Češi nejsme tak zapálení. Ale chodila tam jedna kamarádka ze školy, takže jsme se pak dali dohromady s dalšíma mladýma a už jsem tam zůstala.

Takže to společenství tam sehrálo taky nějakou úlohu?

Jo, ale pak jsem začala studovat vysokou a našla jsem si tady jedno společenství, kde se cítím dobře, jsou tu skvělý lidi, taky hodně konvertitů a tak je to takový živější a zatím mi to vyhovuje...

Prokop, 21 let, Církev římskokatolická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Jestli byste mi mohl říct pár slov k tomu, jak to vypadalo u vás v rodině, jestli jste se něco dozvěděl o víře?

No, tak já jsem teda z nevěřící rodiny, moje maminka byla pokřtěná, protože prababička to chtěla, ale už ji k té víře nevedli, takže mně vůbec k víře nevychovávali. Já jsem byl spíš sportovec, takže tohle všechno šlo spíš mimo mě.

A kdy jste o tom začal víc uvažovat nebo se o to zajímat?

Tak největší zlom začal vlastně ne tak dávno, bylo to před dvěma rokama, kdy jsem jel autem a ještě bylo namrzlo, a nezvládl jsem řízení v jedné zatáčce a slítnul jsem do příkopu a skončil jsem na boku, a prostě jak člověk sedí a neví, co se děje, prostě, tak jsem vylezl z auta a teď prostě nevím, jestli se mi to zdálo nebo co, prostě, věřím tomu, že se mi to nezdálo, že to tak je, to byl takovej krásnej den, prostě úplně modrý nebe, jenom jedinej mrak, a nevím co mně to, prostě jsem zvedl hlavu a tam byl anděl... A prostě nic se mi nestalo ani tomu autu se nic nestalo, a tak jsem jakoby začal uvažovat, že to prostě není možný, aby ... tak jsem úplně cítil toho strážného anděla blízko. No a pak jsem nastoupil sem, chtěl jsem studovat sociální práci a tady to na mně zapůsobilo, to prostředí ale i spolužáci, že to tady nevypadá až tak jako na nějaký církevní škole, ale začlo to na mně působit...

Proč jste se rozhodl pro tuhle školu s tím teologickým zaměřením?

No, jak jsem říkal, já jsem byl na tom sportovním gymnáziu, myslel jsem, že půjdu dál na fakultu tělesné výchovy a sportu a tak dále, ale pak jsem si říkal, že to asi nebude pro mně, a vzhledem k tomu, že mám postiženého bráchu, takže jsem se rozmýšlel kam dál, já jsem teda po pravdě projížděl ty školy, tak jsem si říkal, no, ta sociální práce a teologie, to ne, ale pak jsem si zase říkal, že to není tak špatný. A opravdu to na mně působilo, minulý Velikonoce na bohoslužbě, to bylo takový můj zásadní, že prostě já nevím, jak to mám popsát, že jsem pocítil něco, že abych se o to víc zajímal, a víc k tomu tíhnul, něco se muselo stát... teď si říkám, jak jsem bez toho mohl žít, bez Boha.

A byli nějak důležití i ti lidé tady, ti spolužáci?

No, taky abych pochopil, jak se mám modlit třeba, ale pak hlavně k tomu, že když už člověk... ta podpora, když člověk jako začne už o tom uvažovat, že přece tady nejsme sami, nebo nemohli jsme vzniknout jenom tak, to, že oni tomu taky věří, to mi dává tu podporu, že si neřeknu, že to je jenom nějaký nesmysl, tak jsem se rozhodl dát se pokřtít.

A jak to bylo s tou církví? Rozhodoval jste se nějak?

No, tak tady jsem potkal spolužáky z katolické církve, a pak samozřejmě když uplyne nějaký čas, tak člověk nad tím přemýšlí, nad ostatníma, ale tak jsem si říkal, že asi je fakt, že ta katolická církev byla ten začátek, a pak ty ostatní se od ní odpojily, samozřejmě každá má pak svou historii, co se dělo dřív, je historie, to byla jiná doba, ale pro mně je podstatný, že mám toho Boha. Samozřejmě církev určuje nějaký pravidla a vede, na tom není nic špatného.

Takže pro vás je rozhodující ten vztah s Bohem?

Určitě, já to tak beru, že skrze Ježíše Bůh nám dal život. Že je se mnou pořád někdo, já tak na to přicházím postupně, všechno je to cesta, ale prostě vím, že když už nikdo na této zemi, tak on mně bude milovat. Já nejsem takovej člověk, co by se nechal moc ovlivnit druhějma, že by mi někdo řekl, to je dobrý, to udělej, já si musím na všechno přijít sám. A taky je dobrý, že teď můžu těm svým kamarádům, co jsou nevěřící, podat to svědectví, že můžu říct, podívej se, já se přece s tebou normálně bavím, že nejsem nějaký divnej, i když jsem věřící.

A chodíte teď do nějakého společenství?

No, já mám teď tu přípravu na křest a taky tu máme společenství se spolužáky, tam chodím, to mně naprosto vyhovuje. A taky ty teologický předměty, to jsem rád, že se pořád něco nového dozvídám, což je hrozně fajn.

Roman, 28 let, Církev římskokatolická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Jestli byste mi řekl jenom pár slov k té rodině, jak to vypadalo ohledně víry, co vám říkali nebo neříkali...

Já jsem vyrůstal teda jako v těžce ateistickým prostředí, a potom, na gymplu jsem chodil s holkou, která byla věřící a ona mi občas něco říkala – o Bohu a o ďáblu, a mně to tehdy přišlo takový hloupý...

A proč vám to říkala?

Ono jí na tom asi dost záleželo, u nich ve vesnici žily v klášteře sestry a ona tam asi docházela a byl tam nějaký dobrý farář, tak ona mi vždycky říkala, co se tam dělo a jednou mi přinesla Bibli, jakoby hrozně krásnou, s vobrázkama, tak na to mně jako docela nalákala, tak jsem tam začal jezdit a první dojem z toho jako byl takovej, že jsem byl rád jako, že existuje ještě něco jinýho a úplně mně překvapovalo, jak je možný, že až do mých sedmnácti let jsem k tomu jako neměl přístup...

Jako že jste tam jezdil do kostela nebo...

No zpočátku ne, to bylo spíš takový jako povídání, s farářem, kamarádama... Kluci tam hráli fotbal u fary a to bylo takový neformální a až jako postupně... do kostela to mi ještě chvíli trvalo, jako tak jako rok dva třeba. Ale pamatuju si, že jsem byl fakt rád, že jako ještě něco je... Ale je zajímavý, že jsem si to vůbec jako, že jsem se po tom neptal, takový zvláštní... Ještě si pamatuju takový moment, to mi bylo asi dvanáct, jel jsem autobusem a byla to taková nuda a pamatuju si, že mi blesklo hlavou, a to je jako všechno? To je všechno? Taková ta realita, která nemá jakoby moc smysl... Ale nikdo se mi jakoby do cesty nedostal předtím... Takže první dojem z konverze je takovej jako osvobozující...

A jak to ještě pokračovalo?

No, já jsem po maturitě šel do Prahy na vysokou, a na Boha jsem jakoby zapomněl, nebo takhle, věděl jsem, že to je prostě něco je špatně, ale prostě ta vlna těch nových událostí,

jako byla vnějšková i moje, bylo toho moc najednou, takže prostě já jsem tu víru neměl zakotvenou jako úplně, a do toho jsme měli jako takový rodinný události, že můj bratr se zabil, spáchal sebevraždu, tak to byl jako takovej zlom, tak to jsem se napevno vrátil...

A můžete mi ještě něco říct k tomu, jak k tomu došlo?

Já jsem oslovil toho svého faráře tam, jestli nezná někoho v Praze, že bych prostě se chtěl připravit na křest, abych měl nějaký cíl, abych se v tom nějak neplandal, abych se tu nějak zakotvil, a on mně odkázal na jednoho faráře, a to je teda zajímavý, že já jsem tam začal chodit, asi půl roku po tom neštěstí, to mi asi taky pomohlo...

Takže vy jste zůstal v katolické církvi...

Jo, já jsem prostě žádný lidi z jiných církví neznal... A od té doby to mám tak občas proměnlivě, ale dá se říct, že už je to pro mě stabilně důležitý, a právě když občas jakoby na to kašlu, na tu víru nebo tak, tak mi není dobře, vadí mi to, že se jakoby tak vzdaluju... Je to pro mě už jako takovej základ, cejtím to, že vždycky když se jakoby tak narovná, a jsem s tím Bohem, tak to všechno co pak dělám okolo, tak to jakoby dává větší smysl a je to prostě lepší.

Anežka, 26 let, Církev československá evangelická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Jenom na začátek pár slov o tom, co vám třeba řekli doma nebo v rodině o víře nebo jestli vůbec nic....

Pokud už se u nás v rodině mluvilo o církvi, tak to bylo jenom o katolické církvi, myslím, že v naší rodině ani nevěděli, že existuje ještě nějaká jiná církev, a většinou se mluvilo o církvi jako o něčem špatném, o něčem, kam nemám jakoby vůbec chodit. A církev teda byla vždycky pro moji rodinu v podstatě tabu.

A jak se to stalo, že jste se začala zajímat o tyhle věci, o víru...

No, my jsme se přestěhovali do jiného města a tam jsem se chytla party, no prostě, s tou partou jsme dělali věci, který jsme dělat neměli, lítali jsme po ulicích, dělali jsme bordel, dělali jsme výtržnosti a mně to tak nějak už nebavilo... a já jsem v tu chvíli jako, v těch třinácti nebo čtrnácti letech přemýšlela, že jako jestli vůbec můžu žít i jinak. Protože mně přišlo, že jestli takhle budu jakoby dál pokračovat, tak skončím, jak to všichni říkali, že budu jako moje mamka, že v sedmnácti budu mít dítě a budu se muset vdávat... A to já jsem nechtěla. No, tak jsem o tom přemýšlela a ptala jsem se sama sebe a začala jsem chodit do kostela, to byl katolický kostel, a tam jsem se modlila.

Jako jenom tak, že tam prostě byl kostel, tak jste tam zašla...

Jo, já jsem tam taky chodila za školu, ale já jsem tam prostě dokázala prosedět třeba čtyři hodiny... A potom jednou jsme byli s tou partou venku a přišel kamarád, který byl homosexuál s tím, že ho nějaký strašně krásnej kluk pozval někam na nějaký sezení, že tam budou samý mladý lidi, že tam máme přijít. Tak jsme přišli a bylo to vlastně setkání křesťanský mládeže, a bylo to v Apoštolský církvi, no a já jsem tam, vlastně od té doby, co jsem tam byla poprvý, jsem si vlastně uvědomila, že to je možná to, co bych chtěla. Že mně se líbilo, že oni se k sobě chovali hezky, že nikdo nikoho neurážel, že to nebylo teda samý sprostý slovo. A pak jsem teda tam měsíc nebyla, šla jsem tam zase až za měsíc a zůstala jsem tam.

A o čem tam s vámi mluvili, na těch setkáních? Jak to probíhalo?

Tam se většinou, mluvilo se tam o Bohu, o tom jak jakoby jak se modlit, mluvilo se o tom, jak můžeme Boha chválit, zpívaly se chvály. No a já jsem potom dostala Bibli, on tam vysvětloval někdo i Bibli, co to vlastně je... No, a jednou, když jsem šla domů, tak tak já nevím ani, jak se to stalo, ale prostě jsem zjistila, že opravdu jakoby je někdo, kdo jakoby mně může v tom životě pomoci, jsem zjistila, že Bůh je, a potom vlastně jsem se i modlila a začala jsem číst Bibli a bylo to hrozně fajn...

A v čem vám to pomohlo?

Pomohlo mi to v tom si uvědomit, že nejsem taková ta nula, za jakou mně měli ostatní. Já jsem se hodně modlila o to, abych jakoby kolem sebe měla lidi, který mně budou mít rádi, a vlastně díky tomu, že jsem uvěřila, jsem se dokázala vyrovnat se svou minulostí, s tím, co se dělo v dětství, protože to moje dětství nebylo moc hezký. No, a pomohlo mi to si vlastně uvědomit, že nemusím skončit tak, jak mi to všichni jakoby předpovídali... No a díky tomu, že já jsem se pořád modlila za to, co mám dělat, tak jsem vlastně tady. Já jsem šla ze základky na učňák, protože všichni říkali, že na víc nemám, pak jsem si udělala maturitu a šla pracovat do azylového domu, a vlastně rok nato jsem si podala přihlášku sem... Jak jsem se pořád modlila, tak jsem viděla, že ty věci kolem mně se začaly měnit, že to, za co jsem se modlila, se stalo...

A pokračujete nějak v té činnosti v té Apoštolské církvi?

Já jsem v Apoštolské církvi uvěřila, ale ona se tam u nás rozpadla, a já jsem na základě toho přestoupila do Církve československé evangelické, ta Apoštolská církev jako taková je dobrá, ale mně to přišlo takový moc uvolněný, že jako nebyla jsem tam jakoby spokojená... No a pak jsem potkala jakoby svého teď už manžela, a on byl z církve evangelické, no a já jsem tam teď taky vlastně už pět let.

Takže vlastně proto, že manžel byl v téhle církvi, tak....

No, já jsem věděla, že z Apoštolské církve odejdu, ale nevěděla jsem ještě kam...

Takže jste vlastně hledala, kam jít... A co bylo rozhodující pro to, že jste nakonec odešla...

Rozhodující bylo to, že i když jsem tam v té Apoštolské církvi měla kamarády, se kterými jsem si mohla povídat, se kterými jsem mohla trávit čas prostě jinak, než jenom na té ulici, tak jsem nakonec chtěla jinam....

A v té církvi českobratrské, co se vám tam líbí?

Mně se líbí, že ten sbor drží tak nějak při sobě, on se tam u nás hodně rozrůstá, už má přes sto osmdesát členů, ale drží pořád tak nějak při sobě, mně to přijde pořád jako taková velká rodina a líbí se mi, že jsou vlastně pravidelný shromáždění, pravidelné skupinky, jsou různé akce, tábory – já se vlastně většinou do těch táborů zapojuju... že ten sbor je jako aktivní.

A proč myslíte, že se ten sbor tak rozrůstá, co tam lidi přitahuje?

Já si myslím, že ty lidi přitahuje, že vidí, že ta církev není jenom o tom, že půjdu do kostela v neděli a nic víc, že je přitahuje, že tam jsou další aktivity, že to je to společenství...

A jak se to liší třeba od nějakých zájmových spolků, kdybychom se třeba scházeli, protože nás baví hudba nebo tanec?

No, já myslím, že ta duchovní stránka je taky důležitá, na těch skupinkách lidi přijdou a řeknou, modlete se za mně, já mám takové a takové problémy, tam se můžou vlastně lidi spolu modlit... Já chápu, že lidi říkají, že církev nepotřebují, většina má pořád ještě názor, že církev je jako ve středověku, ale pak, když to zažijí, tak změní názor. Já mám kamarádku, která napřed taky nechtěla, ale pak přišla párkrát na mládež a líbilo se jí tam a změnila názor. Podle mně člověk musí v církvi zažít to přijetí, aby se mu tam líbilo.

Daniela, 23 let, Církev československá evangelická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Můžu začít tím, že byste mi řekla něco o vaší rodině, jestli jste něco vůbec věděla...

Moje rodina je přímo ateistická, tam je až nenávist k Bohu, ono to pramení z toho, že dědeček byl komunista a ještě voják, takže to bylo úplně zakázaný, a já jsem teda v roce 2010, v listopadu jsem si prožila hodně velký trauma, byla jsem ve vážném stavu v nemocnici, byla jsem napadená a pobodaná, předtím už jsem měla takový spíš zvědavý a zvídavý otázky, jak to s tím Bohem může být, protože kamarádi ze skauta to byli všechno katolíci, takže jsme s nima slavili občas nějaký ty svátky a vždycky se mi tam líbil takový ten rodinný duch, že drží pospolu, ale to bylo všechno... No, a pak po tom napadení jsem si šáhla docela na dno a člověk, když je v takovém stavu, když nevíte ani... už jsem byla v takovém stavu, už jsem přemýšlela docela vážně o sebevraždě, a říkali mi takový jako, zkuste linku důvěry a tak, a pořád ještě jako jsem nic s tím Bohem neměla společného, defakto, a volala jsem vlastně minimálně na ty linky důvěry a s kamarádkou jsem si trochu povídala, ale to byl vlastně jediný můj kontakt, jinak jsem byla zavřená doma a nic mně nebavilo, a pak nevím prostě úplně z čistého jasna jsem začala prostě myslet na toho Boha a pak jsem zjistila, že prostě si s ním asi deset minut povídám, vnitřně, a zjistila jsem prostě takovou nějakou vnitřní úlevu a říkala jsem si, ty jo, to je zvláštní, a potom těch hovorů bylo třeba pět denně a pět za noc, když koukáte prostě do stropu a nemůžete spát, a začala jsem cítit trošku takovou jako úlevu a že se z toho sama dostávám nebo i s tou Boží pomocí zase nahoru.

A o čem jste si povídali?

Já jsem spíš i třeba vnitřně prosila a říkala jsem prostě, že ať se stane cokoli, bych potřebovala zase prostě nahoru, fungovat, vzpomínala jsem i na cestování, který mám hodně ráda a chtěla jsem jako pomoci, a pořád jsem si říkala, jestli je to jako možný, že za to dám cokoli, že budu poslouchat, že budu hodná, že nebudu lhát, že prostě, jako naslibovala jsem hory doly, jenom aby to bylo všechno v pořádku a já jsem v té době už začla mít různé koktání, tiky, prostě takový ty různé jako i somatický projevy, takže to bylo takový, že jako fakt můj jediný kontakt byl s Bohem a potom asi během dvou měsíců se mi jako začalo ulevovat a myslím si, že to jako bylo fakt jenom tím, že člověk jako

mluvil, jo?, takový to vnitřní... ani jsem se nechtěla hrabat jako v těch věcech, co se staly, pak se to nějak uzavřelo i s tou kriminálkou, a pak to bylo už na jaře, když začalo být hezčí počasí, tak se ta psychika jako začala trochu rovnat a všichni ti psychologové, kteří mi byli doporučení, tak jsem tam šla třeba třikrát a ten člověk se mi jako nelíbil, takže mi vlastně ani ten psycholog nepomohl, takže jsem se zase vracela zpět k tomu Bohu, protože jsem zase nikoho jinýho neměla a měla jsem pocit, že ta Boží síla mně tlačí dopředu, že to bylo fakt takový zvláštní, a potom bylo léto, asi červen, a já jsem úplně v srdci, úplně v hrudi, ona to asi byla ta psychosomatika, že člověk, když prožije trauma, tak pak má to bušení, ale já jsem si to vysvětlovala i tak, že ten Bůh mně chce prostě úplně tlačit, a říkala jsem si, co to je?, to prostě mně asi Bůh musí volat, a nevím jako, kde se co zlomilo, že najednou... a já jsem během prázdnin, během dvou měsíců se odehrály tyhle všechny události, já jsem volala evangelickému faráři, který bydlel asi sto metrů od našeho domu....

A vy jste ho nějak znala předtím?

Já jsem ho vždycky jenom viděla, když šel v tom oblečku, že jsem prostě věděla, že ta fara tam funguje, že tam je, ten druhý u nás to jsou katolíci, ale to jsem nechtěla, ti mi vždycky přišli jako sekta, že kněz vždycky něco řekne, a lidi na to odpovídají, že je to jenom jako takové naučené, a mně to nevyhovovalo, protože já jsem si říkala, že když já jako přijdu do toho kostela a nebudu vědět, kdy si mám stoupnout, kdy si mám sednout, kdy se mám pokřížovat, a teď mně to jako pořád odrazovalo. A já jsem volala tomu faráři, někdy v červenci, a říkala jsem mu, já bych se chtěla s váma sejít, já bych s váma prostě potřebovala mluvit, a pět minut jsme hledali termín a on pak řekl, víte co, přijďte hned, a já jsem za půl hodiny byla u toho faráře, a já jsem mu řekla, že bych prostě chtěla vědět, jestli to, co cítím a co prožívám, jestli je jako volání Boha, jako fakt jsem se ho takhle na rovinu zeptala, a on si pak se mnou povídal o tom, jak to zase měl on, jak to prožíval, a já jsem mu popsala i ty psychosomatické jevy, že mám pocit, že když do toho kostela nebudu chodit, nebudu se modlit, tak že se prostě roztrhnu, rozpuknu úplně, a on říkal, že to teda asi volání Boží je, pravděpodobně, ať si dám všemu čas, dal mi nějaký čtení, že jako takový ty kroky postupný, že mně to samo navede, a když budu chtít, ať přijdu na tu bohoslužbu, vysvětlil mi, o co tam jde, co se tam dělá, což bylo úplně úžasný, že evangelíci nemají žádný klekání a tak, takže vlastně veškerý obavy, co jsem měla ohledně nějakých mší nebo bohoslužeb tak tady úplně v pohodě, chod'te sem, ty lidi vás přijmou, takže to mně ohromně vyhovovalo, a hlavně povídal, že tam je to taková rodina, že si tam

třeba najdu nějakou babičku, se kterou si budu moct povídat, takže jsem si tam fakt našla i kamarádku... říkal, chod'te jenom, když budete mít náladu, protože pak vám to něco dá, takže chodím tak jednou za čtrnáct dní, že to není žádná povinnost. Takže on mi na všechno odpověděl, a já jsem vlastně dostala odpovědi na všechno, a v tu chvíli se mi úplně ulevilo, samozřejmě, že takový to koktání nebo něco hned nezmizelo... a pak jsem úplně náhodou našla na internetu, že se konají přijímačky sem na pastoraci, já jsem předtím pořád chtěla studovat nějaký medicínský obor, a najednou jsem všechno přerušila, a dostala jsem se na školu, o které jsem předtím neměla ani páru, že existuje, že jsem si říkala, Pane Bože, to nevím, jaks to zařídil... a hlavně já ty proměny u sebe vnímám, ta víra v Boha, musím říct, je tak silná, že mi úplně naplnila život, takže já se takhle posouvám dopředu, a když srovnám ten život, který byl před, ten život bez víry, tak se mi zdá, že to předtím nebyl moc život, to bylo tak chudý, úplně o ničem, a teď mám pocit, že žiju, že jsem jako na správném místě, na správné cestě, a věřím, že to, co se stane, se prostě stane, protože to Bůh chce.

A ještě něco se vám u těch evangelíků líbí, než co jste už říkala?

Mně se třeba líbí, že evangelíci si k té Bibli už nepřidávají hromadu všelijakých svátků jako katolíci, že si nedomyšlí, jak by to ještě mohlo být, že tam není spousta věcí v tom kostele, že se tam spíš kouká na to vnitřní, prostě, co si člověk myslí, jak si to myslí, než aby to ukazovali navenek, takže taková ta prostota v tom duchu, to se mi tak líbí, a myslím, že u těch lidí, kteří se scházejí nechybí ta pokora, a když člověk potřebuje cokoli, tak v tý farnosti to tam vždycky najde, že tam jsou jako lidi uvnitř silný, díky Bohu, asi jsem měla i to štěstí na tu farnost, on říkal ten farář na začátku, obejděte si všechny ty společnosti, co tam u nás jsou, abyste si udělala obrázek, a já jsem pak přišla a říkala jsem, já mám jasno, já zůstávám tady.

Leona, 24 let, Církev československá evangelická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Tak jestli se můžu napřed zeptat na takové to rodinné pozadí, jestli jste v rodině mluvili o víře, o Bohu nebo ne...

Já jsem ze Slovenska, v rodině nikdo věřící nebyl, dokonce dědeček byl v komunistické straně, tak to se neslučovalo s vírou, nějaký Bůh to vůbec jsme netušili, takže mně to jako dítě mně to vůbec neoslovovalo... Ve škole pak byly ty možnosti, na Slovensku, chodit na náboženskou výuku nebo na etickou, tak já jsem chodila na etickou...

A potom, kdy vás to poprvé začalo zajímat?

Vlastně až s nástupem tady na fakultu... já jsem měla obavy, co tady budu...

A proč jste se rozhodla pro studium tady?

Tak vybrala jsem si ten sociální obor, takže i ty přijímací zkoušky jsem dala jenom tak, že jsem si říkala, no snad něco z těch obecných poznatků mám... A poprvé když jsem o tom začala uvažovat, bylo, když jsme měli (předmět) Úvod do křesťanství, když jsme dostali text a na to jsme měli reagovat, tak jsem se nad tím zamyslela a ...

A co vás tam oslovilo?

To byl text o Ježíši a já jsem sama až v tomhle věku pochopila, že ten Ježíš nebyl jenom ten někdo z nějakého vyprávění, ale že to opravdu byla historická postava, že tomu věřím, že to byl nějaký ten člověk, kterej opravdu měl ten význam takovej velkej, že jo. Takže mně oslovil ten Ježíš, skrz toho Ježíše, ne jako samotnýho Boha, spíš tu jeho lidskou stránku, to jeho působení na zemi, že jsem pochopila, že ten Ježíš doopravdy byl, do té doby jsem si myslela, že to je prostě jenom povídání. No a potom se mi dostala do ruky kniha Cesty víry, to bylo zase z Religionistiky, kde bylo zase víc o těch náboženstvích, a bylo to tak lidsky napsaný, mně se to hrozně líbilo a to mně asi oslovilo úplně nejvíc, protože to jsou běžný lidi a každej z nich vypráví ten svůj příběh a v tom příběhu je právě ta jejich víra... A když jsem o tom mluvila se spolužáky, tak mi jedna dívka řekla, ať se

přijdu podívat k nim na skupinku mládeže a tak jsem tam šla, a líbilo se mi tam, že se tam čte z Bible a pak se o tom diskutuje, že jsem si hodně rozšířila ty obzory...

A co vám to přináší do života?

Změnilo to moje hodnoty a postoje životní, že si uvědomuju, že to, že mám možnost žít, že mám dobré lidi kolem sebe, že to není samozřejmé, že si to víc uvědomuju. A taky to souvisí s tím oborem, který studuju, že Ježíš byl taky tak trochu sociální pracovník...

A jaké je to společenství, kam chodíte?

To byla církev českobratrská evangelická – mně se tam právě líbilo, že se hodně čte Bible a mluví se o ní, a taky tam nejsou moc ty dogmata, je to takové jednoduché, lidské i ty bohoslužby, že se to drží u těch kořenů křesťanství, jak já to chápu.

Takže jste se rozhodla, že vstoupíte do téhle církve?

Ano, byla jsem tam pokřtěná... a taky jsem tam teď začala vést skupinku dětí – je to jako výuka náboženství – s tou kamarádkou, a to mně taky baví učit někoho, co jsem se z těch knih dozvěděla, o biblických příbězích...

Tadeáš, 27 let, Církev československá evangelická, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Já se chci zeptat, kdybyste mi řekl něco o té rodině, jestli jste se tam vůbec něco dozvěděl o Bohu, víře nebo vůbec nic?

Naši teda věřící nebyli, maximum co jsme měli byl betlém na Vánoce, já jsem k tomu asi ani nějaký dotazy neměl, víra na Ježíška to bylo asi jako v jiných rodinách...

A jak jste se vlastně začal zajímat o tyto otázky?

No, poprvé to asi bylo, když umřel děda, já si pamatuju, že jsem se předtím modlil, aby to zase bylo s dědou dobré, to mi bylo asi čtrnáct... Že jsem nějak chápal, že to není jenom tak formální prosba. Už jsem tehdy vnímal, že tu někdo takový je, že může něco způsobit... Pamatuju si, že jsem jednou mluvil se svým spolužákem o tom obvyklém argumentu, že kdyby Bůh byl, tak by nemohl něco takového, jak se to říká, dopustit. A pak byla velká krize, krize po nepodařeném vztahu, to mi bylo dvacet, a já jsem napřed byl na Boha našťvaný, že se mi nedaří, ale pak jsem se začal modlit, aby se mi už další vztah povedl, docela pravidelně, protože jsem z toho upadl do těžké deprese, i jsem se léčil, a myslel jsem si, že Bůh na mně zanevřel... Takže pořád i v téhle krizi jsem se k němu obracel, nějak jsem měl pocit, že existuje... A teď si uvědomuju, že tam musel být někdo, kdo mně podržel, že jsem to překonal... A pak jsem měl několikrát pocit, že mně někdo chrání, třeba když jsem málem měl nehodu v autě a měl jsem úplně pocit, že mi někdo, ne já, škubnul tím volantem a nedošlo k nejhoršímu... A od té doby, co jsem přežil tuhle krizi a depresi, tak už nemám pochybnosti.

A vy jste o tom i s někým mluvil?

Největší vliv na mně měl asi můj učitel hudby, to byli upřímně věřící křesťani, tam to bylo ve vzduchu, bylo vidět, že dělají to, o čem mluví a čemu věří a že je to znát, ten vnitřní soulad. A my jsme měli hudební soubor, hlavně barokní hudba, to je takové přímo duchovně povznášející. Takže díky němu jsem poznal lidi, kteří opravdu žili tu víru. A pak jsme se začali scházet v takovém úzkém kroužku a četli jsme Janovo evangelium, a tam jsem se poprvé setkal s biblickým textem...

A začalo vás to zajímat víc?

Pak jsem si říkal, že zkusím studium na fakultě, tak jsem nastoupil sem na sociální práci, se mi líbila ta kombinace s teologií, že se dozvím něco nového.

A proč jste si vybral tuhle fakultu? Ten pan učitel byl z evangelické církve?

Ano, ale já jsem si k tomu našel cestu sám, mně byl vždycky sympatičtější ten protestantský směr, že je to takové prostší, obyčejnější, já neříkám, že je to špatný mít vyzdobené kostely, když to někomu pomůže k něčemu, ale sám jsem toho názoru, že je mi tohle sympatičtější. Takže když jsem se pak rozhodoval, tak taky sehrálo roli, že se mi líbil ten důraz na Bibli, že je v tom i kus té český tradice...

Andrea, 26 let, Církev bratrská, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Já bych jenom na začátek, jestli byste mi něco řekla o rodině, jaké tam bylo prostředí, jestli vám něco vůbec říkali o Bohu....

Moji rodiče do kostela nechodili, a nikdy o Bohu nemluvili, ale taky nikdy nemluvili proti Bohu, jakoby nic takového neexistovalo, a já jsem neslyšela nikdy nic o Bohu, jinak ani babička nebyla věřící, ani jedna... takže jsem se neseetkala během svého dětství ani s vírou.

Až potom...

Vlastně první setkání s Bohem, tak intenzivní, že si ho pamatuju, bylo vlastně v mých sedmnácti, kdy mi nečekaně umřel tatínek, a on umřel doma a umřel z mého pohledu nedůstojným způsobem, a já jsem prostě byla pak hrozně vzteklá... a první reakce byla, že Bůh nemůže existovat, to by byl pěkný hajzl, a že jsem měla takový jako strašně zlostný projev a adresovala jsem je vlastně Bohu a já jsem si to neuvědomovala v ten okamžik, že to je afekt, že to je smutek, že to je šok, a až vlastně, když jsem se uklidňovala, tak jsem si říkala, proč nadávám na někoho, kdo není? A proč chci mluvit s někým, o kom nic nevím, nebo kdo asi neexistuje? A tehdy mně to vlastně poprvý zasáhlo, že jsem si říkala, proč mi to tak přirozeně přišlo, proč se vlastně hrozně zlobím na toho někoho imaginárního. No a vlastně v tu dobu jsem se seznámila s jednou kamarádkou a ta studovala vysokou školu tady v Praze, a setkala se prostě s nějakýma křesťanama, co sem přijížděli z Ameriky, a ona začala chodit do takového společenství, se to jmenovalo Voda života nebo tak nějak, a ona byla unešená, ne ani z toho společenství, ale z toho, že tam je živej Bůh, a to mně to přišlo jako legrační... A pak další kamarád si doma četl Bibli, ale do žádného společenství nechodil, ale mluvil o tom... A v tu dobu tady jedna americká společnost, myslím, že Nový život, dělala velkou akci, a já jsem s nimi navštívila promítání filmu o Ježíšovi podle Lukášova evangelia, a tam mně to hrozně rozčilovalo, hlavně takový ty témata, co se týkají etiky, kdy Ježíš prostě říká kázání na hoře, plno věcí, který mě rozčilovaly a přišly mi nefér a nespravedlivý, jak mi někdo sebere plášť a já mu mám ještě dát další... takže mně to hrozně rozčilovalo a říkala jsem si, takže já tady mám přijmout nějakýho Boha, to znamená ze sebe dělat blbce, ale strašně ten film se mnou cvičil, zase spíš v negativním slova smyslu, a na závěr byla modlitba a já jsem prostě v tom kině, jsem si řekla, že to zkusím,

tak jsem si tu modlitbu na konci řekla a hrozně mně to rozbřečelo, ale vlastně s tím rozbřečením přišlo takový jako uvolnění, a když jsem vycházela z toho kina, tak jsem si říkala, že vlastně vůbec nic nevím. A následovalo to, že ta kamarádka byla taková aktivní, a řekla tak přijed' někdy do Prahy a já jsem začala chodit s klukem a jednou za čas, když nám to vyšlo, já jsem v tu dobu právě maturovala, tak jsme tam chodili, ale já jsem tomu vůbec nerozuměla, vůbec jsem to nechápala... ale tam se pořád říkalo, že je naděje.

Takže to byla nějaká pravidelná shromáždění...

Ano, to vždycky začínalo chvalozpěvy, v takovém tom moderním stylu, pak tam bylo takový ukřičený kázání, já si z toho moc nepamatuju, ale jediný, co mně jako utkvělo, je, že každéj má naději, že Bůh za nás zaplatil... A pak jsme se dozvěděli, ono to bylo takový radikální hnutí, oni hned do všeho skákali, začala se nám tam věnovat jiná dívka, a ona se nás ptala, vy spolu chodíte, ale víte, že spolu nesmíte mít žádný sex a tohleto, a musíte se hned vzít, když to chcete dělat a tak...

Ale něco vás tam asi zaujalo na tom, v tom jejich učení...

No, právě ta informace, že Bůh je dobřej a že je dokonáno, já to neumím přesně vysvětlit, ale něco u mně vevnitř, co mně zasáhlo, je, že je už dokonáno, že pro mý laický myšlení, že věci už jsou nějak uzavřeny, a já prostě v tom můžu žít, a ono tam ještě bylo, ale to já už jsem pak vytěsňovala, že musíš mít víru na uzdravení, to pro mně bylo těžký... A ten můj kluk pak četl takový divný knížky jako, jak pošlapat Satanovi hlavu, ale tomu já jsem nerozuměla, já jsem četla jenom Bibli, já jsem hledala Boha v tom biblickým slova smyslu, že v tom církevním slova smyslu jsem tomu nerozuměla, jak jsem neměla žádnou znalost, nevěděla jsem nic o liturgii, mně to bylo strašně vzdálený a i mi přišel ten sbor strašně extrémní. No, ale věděla jsem, že hlásají Ježíše Krista a že nám pořád říkali, že máme číst Bibli. Já jsem tu Bibli četla, ne že bych jí rozuměla, ale útržkovitě, a nějaký kontexty se mně hrozně dotýkaly, Ježíšova podobenství, jsem si říkala: jo, Bůh musí bejt, to prostě není možný, aby nebyl. A spíš jsem byla uchvácená tím, že je někdo nade mnou, kdo je všemocný, kdo má tu stvořitelskou moc, který já nerozumím. Já jsem tam už pak moc nechodila, ale ten můj kluk ano, a oni mu začali říkat, že má malou víru a tak, tak on od tama taky odešel... No, a tak jsme hledali nějaký sbor tam u nás, a on říkal, ale měli bychom se přidat k nějaký církvi, potřebujeme nějakou strukturu, protože já věřím jedný

věci, že každý prožívání potřebuje strukturu a každá struktura potřebuje prožívání, jinak je mrtvá, ale když prožívání zase nemá strukturu, tak může ulítnout a žít podle emocí a ne prostě skutečně podle srdce. Takže tomuhle jsem rozuměla a taky jsem se chtěla zapojit do nějaký služby, chtěla jsem být Bohu nějak prospěšná a pak nás jeden známý, který nás znal z Prahy, a teď vedl skupinku mládeže Církve bratrské, pozval k nim, a v tu dobu tam přišel nový pastor, který se nám moc věnoval, takže já jsem si ten sbor ani moc nevybrala, on tak nějak vyplynul a od té doby jsem členkou Církve bratrské, je to církev, která nemá tedy moc liturgií, kromě Večeří Páně, a Velikonoce, Vánoce... A já doteď moc nerozumím tý politice církví, nicméně věřím, že církev je Kristova nevěsta, že Ježíš prostě se o ni stará, a že já musím být součástí nějaký církve, abych mohla být Bohu prospěšná, v tom slova smyslu, že jsem zaštitěná tou strukturou, že moje prožívání může být jako nějak usměrněno, že mám prostě tu zpětnou vazbu od lidí.

A taky ta služba, jste říkala, že jste tam nějak činná...

Jo, to já jsem taková aktivní, takže jsem hned do nedělní školy, jsem se zapojila, takže učím v nedělní škole, pak tam máme mládež...

Takže vy jste se nějak nerozhodovala, že chcete do téhle církve nebo tak?

Ne, my jsme hledali nějaký lidi, podle toho místa, kde jsme bydleli, a vlastně já jsem se setkala s mnoha různýma lidma, ale tady to tak nějak přirozeně vyplynulo, takže není to tak, že bych znala prostředí jiných církví, to ne. Vím, že jsou různé sbory, že mají různé názory, ale v těch základních se všechny křesťanské církve shodují... i když ty boje mezi těma církvema jsou. To není, že bych měla pocit, že je to ta nejlepší nebo jediná, ten exklusivismus, to ne... Dokonce mám pocit, že je možné jako věřit, ale nechodit do té církve, ale já jsem ráda, že mám ten sbor, že tam jsou lidi, s kterýma můžu sdílet ten stejný názor na svět, a s kterýma můžu dělat něco právě pro lidi, kteří se s Bohem nesetkali, ale třeba hledají nebo... Jako kdybych narazila na něco, co by bylo pro mně nepřijatelné, tak jsem schopná i z té církve odejít, ale hledala bych novou církev, nechtěla bych zůstat bez toho církevního zaštitění. Že tu zkušenost s opuštěním sboru už nějakou mám, i když já jsem to tak intenzivně neprožívala, jako to prožíval ten můj kluk, ten byl z toho hodně zraněnej a měl takový ty krize víry, co má hodně lidí, že byl zklamanej a tak.

Cyril, 28 let, Apoštolská církev, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Jak to vypadalo u vás doma? Jestli jste něco věděl o církvi, Bohu?

Tak, o Bohu jsem nevěděl vůbec nic, vůbec jsme o tom nemluvili, táta byl navíc hodně militantně zaměřenej proti církvi, jakože jenom balamutí lidi, a hodně jako byl i takovej ateismus jako u nás doma...

A kdy vás to začalo zajímat, kdy jste se třeba začal zajímat, proč někdo věří a tak...

Já jsem jako hodně přejal názor té své rodiny, pro mně to bylo jasný, prostě Bůh není. A pamatuju si, že jsem se setkal asi v patnácti letech s holkou, která věřila, když jsme byli v létě u moře, jsme se o tom bavili, že mně to přišlo úplně nepochopitelný, a pak vlastně na střední škole, možná nějaký diskuse s nějakýma spolužákama, pro mně to bylo jasný, že to je... že to není. Takže sám jsem ani moc nehledal, teda nehledal jsem vědomě...

A kdy teda vás to začalo víc zajímat? Co bylo toho příčinou?

Tak já jsem to neměl jako hledání Boha, jako víry, ale já jsem hledal, co mi pomůže, protože mi bylo dlouhodobě blbě, už když jsem byl na střední škole, tak jsem vůbec nevěděl, co budu dělat, co mám dělat jako práci, střední škola mně vůbec nebavila, do toho jsem měl takovej jako náročnej vztah s otcem, vztahy s holkama mi nešly, takže to bylo jako takový bezútěšný období, a já jsem hledal, co by mi pomohlo. Hlavně jsem zkoušel různý vztahy, ale to nefungovalo. Já jsem to pak řešil tak, že jsem vždycky odjel do ciziny, když už jsem nevěděl, co, tak jsem utíkal, když mi bylo osmnáct, tak jsem odjel do Itálie, pak do Anglie, na Nový Zéland, a navíc jsem měl takový jako sebedestruktivní chování, že jsem riskoval, hodně jsem pil, a vždycky to bylo ještě horší. Prostě jsem se cejtil mizerně. To bylo tak, že jsem jako hledal tu pomoc, ale furt jako víra, církev, to pro mně bylo, jakože tudy to nevede. No, mezitím tam byly nějaký kontakty s věřícíma přece jenom, třeba jsem se setkal v Itálii s jedním knězem, s nímž jsem vedl dlouhý rozhovory, tak to bylo první setkání s katolíkama, který byli hrozně fajn.

A o čem jste si povídali?

No, o vztahu člověka k Bohu, o víře jako takové, ale já si pamatuju, že mi hlavně pomáhal ten vztah toho kněze ke mně, že se fakt choval ke mně jako s takovou úctou, on byl opravdu takovej otcovskej, a to mně jako hodně oslovilo. Pomohlo mi to v tom, že jsem si řekl, že ty věřící asi nejsou tak úplně mimo, že to byl vzdělanej, chytrej, laskavej chlap a přitom věřil v Boha. No ale pak furt nic, pořád jsem se potácel v tom životě, a pak vlastně jsem byl na tom Novém Zélandu a jezdil jsem stopem, a jednou mi zastavili nějakí kluci, pak z toho vyplynulo, že to byli Američani, zřejmě nějaký letničnící, že si se mnou jako povídali – říkali, že mně Ježíš miluje, takovou tu evangelizační větu, já jsem pak s nima strávil tři dny, a jeden ten kluk mi vyprávěl o svém vztahu s Bohem a mluvil o Bohu jako o živý bytosti, a mně to tenkrát hrozně oslovilo, tak jsem nad tím přemýšlel a už to ke mně mluvilo jako nějak víc. A oni mně vzali na nějakou tu letničnící bohoslužbu, kde ty lidi měli ty ruce nahoře, ale mně to nějak nevadilo, a najednou jsem měl dojem, že to mluví ke mně, že jsem si říkal, možná, že to byl Bůh. A to tak ve mně zůstalo, že když jsem se vrátil potom domů, tak jsem hledal, kam bych mohl chodit, a přes jednu spolužačku ze střední školy, o které jsem věděl, že byla věřící, jsem se dostal na biblické hodiny mezi evangelíky, tam mi to ze začátku připadalo takové suché, že mi tam srdce tak nehořelo, jako na tom shromáždění... Ale pořád mi nebylo moc dobře, i když jsem začal studovat vysokou školu, pořád jsem měl takový divný vztahy a nelepšilo se to. A pak jsem prožil vztah, kde jsem tý holce moc ublížil, a cítil jsem to jako vinu. A věděl jsem, že několik spolužáků chodí do nějaký letničnící církve, tak jsem se jich ptal, jestli můžu jít někdy s nima, jako no a tam mi řekli, že to mám říct Bohu, že není nutná žádná zpověď, jenom že mu to mám říct. A tak já jsem doma ve svém pokoji si klekl na kolena a řekl jsem mu, že toho lituju, a najednou jsem cítil, že jsem obklopenej Boží láskou a že mi to odpouští.

A proč jste si vybral tuhle církev?

No, já vím, že to, co mně přitáhlo jako první byly ty pocity, že se mi ulevilo, když jsem poznal, že mi Bůh může odpustit, takže i když jsem prošel různý společenství, znal jsem i ty katolíky a byl jsem párkrát s kamarádama u adventistů, ale nakonec mně tam kromě těch lidí přitáhla ta Bible, to jsem měl dojem, že tam se setkávám s tím živým Bohem, že když to čtu, tak mám pocit, že Bůh je vedle mně, a i ty bohoslužby jsou jednoduché, bez nějakých složitých rituálů.

Edita, 20 let, Křesťanská společnost, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Jenom na úvod, kdybyste mi řekla, jaká byla atmosféra v rodině, jestli vám vůbec něco říkali o Bohu nebo o církvi...

Co já vím, tak vůbec nikdo z mojí rodiny nebyl věřící, ani teď není... a když jsem byla malá, tak myslím, že vůbec nikdo nikdy nic neříkal. Ani jsem se o to moc nezajímala, jenom třeba ve škole jsem něco slyšela, když jsme se o něčem učili...

A kdy jste se poprvé začala o to zajímat?

Potom když mi bylo patnáct, tak byla maminka hodně nemocná... a v té době, ona byla hodně nemocná a potom mi umřela, na rakovinu, takže to byl takovej zvláštní čas, v kterým jsem si hodně říkala, proč se tohle děje a tak... A potom, asi půl roku potom, mně kamarádka pozvala na anglickej tábor a ten vlastně organizujou misionáři z Ameriky s různýma církvema. No a já jsem jela teda na ten tábor, a tam to bylo pro mně strašně skvělý prostředí, protože jsem nikdy předtím, nebo ty lidi, co tam byli, byli prostě jiný, to byli křesťani, nebyli takový povrchní, chovali se k nám všem hrozně mile, no a každý večer jsme měli jako křesťanský programy, mluvilo se o Bohu, bylo tam hodně svědectví těch anglických studentů, a tak mně to zajímalo, ale nijak extrémně se mně to nedotýkalo. Pak když jsem se vrátila, tak na podzim mně právě ta mládež, s kterou jsem tam byla, tak mně pozvali na víkendovou akci a to bylo prostě čistě o Bohu a o křesťanství, intenzivní bavení se s lidma, a tam si myslím, že jsem uvěřila a přijala Boha, protože to bylo takový pro mně intenzivní... A v návaznosti na to všechno, co jsem se dozvěděla během toho léta i potom, to myslím, že byl takový ten stěžejní moment pro mně.

A můžu se ještě zeptat, co vás přimělo... ta kamarádka říkala co, když vás zvala? Jaká byla vlastně motivace?

Já jsem, myslím, ani nevěděla pořádně, že to bude něco křesťanskýho, já jsem jenom věděla, že tam přijedou američtí studenti, a že tam bude výuka angličtiny – to byl asi takový největší... a pak že tam jela ona a ještě pár dalších kamarádů.

A oni s váma nemluvili nikdy o Bohu, ti kamarádi?

Ne, jenom co si pamatuju, tak právě ne, až na tom táboře.

A co si myslíte, že bylo asi tak největší motiv, vy jste říkala, že se to pak zlomilo...

Já myslím, že to bylo i to společenství a i to, že jsem dostala jakoby hodně odpovědí na to, co se dělo v té předchozí době, že jsem to pak dokázala jakoby daleko víc pochopit, když jsem znala víc principů z Bible a obecně z křesťanství, že jsem dokázala víc pochopit, co se třeba dělo u nás doma a tyhle věci, a i jsem se cítila i sama nějak proměněná...

Že jste dostala vlastně odpovědi na ty otázky, co se týkalo těch událostí s tou maminkou.

No, no, že jsem vlastně pochopila, že takhle to mělo bejt, a že prostě to nějak všechno do sebe zapadalo.

A co vás na tom Křesťanském společenství zaujalo?

Je to takový trošku jinačí styl, takový, je to hodně evangelizační, a dává to prostě důraz na..., aby prostě přišli noví lidi, aby se mohli dozvědět o Bohu, udělat si nějaký svůj obrázek, a pak se o ně starají víc jako do hloubky, intenzivně, jako osobně.

A co teda vás na tom zaujalo, říkala jste, že...

Mně na tom asi taky lákalo to, že to bylo takový, ne že by mně ty jiné církve nebavily, nezajímaly, ale tady to bylo takový modernější, bylo tam víc mladých lidí a byla tam spousta akcí, a chodili tam kamarádi, tak to pro mně bylo blízky a cítila jsem se tam dobře, takže jsem tam pak zůstala.

A jaké třeba akce?

Já třeba osobně vedu takovou malou skupinku, potom se starám o nově příchozí lidi, kterým dávám informace o tom, co to je křesťanství... Takže tak takovýhle věci. A pak spolupracuju i s těma ostatníma církvema, to připravuju ty kempy, což je pro mně taková

srdečná záležitost, protože pro mně to byl ohromnej zlom v životě, takže v tom pokračuju...

A jak to tam probíhá ten hovor, když jsou tam lidi jako vy, kteří tam přijedou kvůli angličtině...

Já jsem asi byla taková výjimka, že jsem se nepídila, kam to vlastně jedeme, teď když tam ti studenti vlastně jedou, tak vědí, že tam bude křesťanský program. Tak vždycky dopoledne je výuka angličtiny a pak vlastně celý den jsou ty lidi pospolu a večer je křesťanský program, kde jeden je mluvčí, je to vždycky Američan, a máme program, kdy se mluví buďto o nějakých jednotlivých příbězích z Bible, letos jsme měli příběh o marnotratném synu, a je to pojatý tak, aby to ti studenti chápali, aby to pro ně bylo v dnešní době takový jako přijatelný, aby to mohli vzít za své, vidět v tom třeba svou vlastní situaci, a potom je rozdělení do malých diskusních skupinek, a ptáme se jich na jejich názory, co si třeba o tom myslí, a hodně jsou tam ty vztahy, a je tam třeba důraz i na osobní svědectví... a těch lidí se to vždycky hodně dotkne.

A je to teda, že se vlastně snažíte, že je to jakoby zasazeno do toho jejich života...

Určitě, třeba ten příběh o marnotratném synu jsme ho zasadili do dnešní doby, otec s velkou společností, který má dva syny a ty jsou každý úplně jiný, a měli jsme tam vyústění těch jejich obou příběhů, že ani ta jedna situace není úplně dobrá, pak ten návrat toho ztraceného syna... Že třeba když on opustil toho svého otce, tak měl problémy s drogama a s takovejma věcmama... Kostra toho příběhu je vzata z Bible a zbytek je tam dodělaný a je to pro ně hodně takový, že se jich to dotkne. Že něco takového zažili nebo někoho takového znají, pak třeba když mají vlastní otázky, tak na to se odpovídá, a vlastně během toho celého týdne se takhle funguje. Je to vlastně pro teenagery, takže myslím, že v tomhle věku vlastně hodně lidí přijme Boha. Není ani tak důležitý ten kemp samotný, ale vlastně pak ta návaznost vztahů... Oni se pak snaží pozvat ty lidi právě do toho svého společenství, do své církve.

A kdybyste teď měla říct jeden motiv, který vás přiměl ke vstupu do toho společenství...

Určitě, že tam mám velké spektrum přátel, přátelé jsou zakotvení na něčem, co je pro mně důležité, že mají tu stejnou, když to tak řeknu, jednu z nejdůležitějších věcí v životě, mají prostě stejný nebo podobný žebříček hodnot, a v té nejvyšší hodnotě je prostě ten vztah s Bohem, tam je to hodně takový dobrý, a myslím, že i v dnešní době myslím, že se tam prostě můžeme cítit takový jaký jsme, a druhý, vlastně pro mně nejdůležitější je, že tam můžu Bohu sloužit, že tam můžu prostě dělat něco pro Boha...

Kamila, 22 let, Apoštolská církev, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Jestli byste mi mohla něco říct, jak to bylo v rodině, jestli jste se něco dozvěděla o náboženství, nebo tam nic takového nebylo?

Moje babička vyrůstala na vesnici, ale byla zřejmě do toho tlačena chodit do kostela, takže to pak úplně nesnášela, a maminka nám to taky nenutila – rodina babičky byla v evangelické církvi. A já jsem si pak vytvořila takový jako odpor, ale ve své vlastní hlavě, jako že je to berlička a proč vlastně, je to jenom o mně, nepotřebuju nějakýho Boha, jako k čemu...

Takže jste o tom uvažovala, co vás k tomu přimělo uvažovat vůbec o Bohu?

My jsme měli kamarády, kteří byli hodně věřící, hodně ortodoxní, to je jako rodina našich známých, a oni měli syna v mém věku, a mně to hrozně štválo, jak ho tahají každou neděli do kostela, a on taky nechtěl, tak se jako nechal táhnout, a myslel si svoje, ale já jsem jako viděla, proč?, proč ho do toho tahat, to je každýho věc... Tak možná to bylo ono, že jsem k tomu měla takový odpor, až do těch osmnácti, kdy se to transformovalo, to se říká, že člověk přijde k víře v nějaký krizi. Já jsem na to přišla v psychiatrický léčebně, že jako proč s tím bojovat, že to tak je, tak jsem to jako přijala. Ta moje rodina nebyla úplně dobrá, ono to nebylo dobrý, nerozuměli jsme si, a možná to bylo tím, že jsem onemocněla anorexií, až jsem se dostala do léčebny. A paralelně s tím jsem se seznámila s jednou paní, kazatelkou, přes jednoho kamaráda, která žije ve Francii, a jezdí na misie všude možně, a křtí lidi, není to prostě nic agresivního, prostě když jsem byla v té léčebně, tak mně pokřtily, a od té doby tam patřím.

Tak ta víra přišla nějak automaticky, jste říkala?

Já jsem do té doby měla vždycky takový striktní pocit, že co neudělám já, neudělá nikdo a žádná podpora nikde jako duchovní, že to je blbost, a tam mi došlo, že to je prostě věc, která funguje, a že odevzdat se něčemu není prostě žádná slabost, jak jsem to do té doby jako měla. A tam mi došlo, že vzhlížet nebo modlit se k něčemu vyššímu prostě jako nemůže bejt na škodu a postupem času zjišťuju, že to prostě funguje a víc a víc se v tom

jako utvrzují a je to jakoby přítomnost někoho dalšího, ale takový něco vyššího, pod čehož jsem jako ochranou.

A chodíte do nějakého společenství?

Teď chodím do Apoštolské církve, kam mně zavedla právě ta naše kazatelka, mně na tom přitahuje, že je to tam hodně osobní, že oni o mně vědí všechno, můžu se s nimi bavit o tom, jak věci fungují a jak se mám k čemu stavět... Je tam hodně to odevzdání, to je tam velký téma, já jsem hrozný perfekcionista a chci, aby ty věci byly perfektnější, tak o tom mluvíme, že se z toho nemusím zbláznit, že to můžu taky trochu odevzdat, že to není jenom na mně, je to takovej ten princip, že jestli to má být, tak to bude, není to jenom v mých rukách, ale taky někoho jiného... Já jsem měla na začátku problém i s Biblií, já vždycky na začátku se tak jako zaseknu, ale když jsme četli ty úryvky, tak jsem si říkala, s čím pořád bojuješ, vždyť to tam všechno je...

A uvažovala jste někdy o nějaké jiné církvi?

Já jsem o tom asi začala uvažovat, až potom, až jsem se s ní setkala... Pak jsem uvažovala jednu dobu, to bylo čerstvě potom, co jsem odešla z léčebny, chtěl další kamarád, abych si s ním šla popovídat s nějakým jejich biskupem, ale nakonec k tomu nedošlo, a tak jsem si říkala, když k tomu nedošlo, tak to asi nemělo být, a tak je to asi správně. Tak jsem to pak už nechala plynout, protože předtím jsem pořád všechno plánovala, a teď si tak říkám, že jestli to má být, tak to bude, teď jsem se přihlásila na Erasmus, tak jsem si říkala, jestli mám jet, tak pojedu, tak jedu... ale už to neřeším...

Magda, 26 let, Církev bratrská, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

A můžu začít rodinou? Jak to bylo v rodině, jaká byla atmosféra vůči náboženství?

Já jsem vyrůstala v rodině, která byla nevěřící, já jsem nikdy nepozorovala, že by někdo dodržoval nějaké tradice, do kostela jsme nechodili, ani jsme se nemodlili, prostě vůbec mi o Bohu ani nevyprávěli...

A kdy jste se poprvé začala zajímat o víru?

Když jsem studovala na střední škole, tak tam jsem se poprvé setkala s věřícími lidmi, nejvíc na mě zapůsobila jedna dívka, která byla taková zakřiknutá, a říkala, že chodí do kostela, do Církve bratrské, a já jsem jí měla ráda, že byla taková jiná... Po maturitě jsem šla studovat vysokou školu do Liberce a tam jsem se setkala s věřícími studenty, kteří už byli takoví aktivnější, vyprávěli mi o Pánu Ježíši, mně ta škola moc nebavila, tak jsem se rozhodovala, jestli toho nechám nebo ne, a jak mně to trápilo, to rozhodování, to bylo pro mně takové náročnější, tak jsem se modlila k Bohu, že vlastně aby mně ukázal, jestli toho mám nechat nebo ne, jenže samozřejmě žádná odpověď nepřišla, ale v jedné knize, co mi ti spolužáci půjčili, byla na konci modlitba, aby byl Ježíš vždycky s vámi, já jsem si ji přečetla, ale nic se v mém životě nestalo, a pořád jsem nevěděla, prostě takový jako zmatek jsem měla, co dál. Nakonec jsem se ale rozhodla, že odejdu ze školy a vrátím se domů. A než jsem odjela, tak mi někdo ze spolužáků dal kontakt na Apoštolskou církev tam u nás, abych se tam šla podívat, setkat se s nimi. Já jsem pak napsala té kamarádce ze střední školy a ona mně pozvala na English Camp do nějaké vesnice blízko u nás. No a já jsem tam přijela a byla jsem ubytovaná v rodině, která byla věřící, měli dvě děti a moc hezky se k sobě chovali, prostě něco úplně jiného, než jsem kdy viděla – a to byla teta té kamarádky. Tak jsem chodila na ten English Camp, tam byli američtí misionáři a oni nás vyučovali, četli nám příběhy z Bible a vysvětlovali nám, co to pro nás znamená a co si z toho máme vzít, a mně se to všechno v hlavě tak honilo, takže jsem požádala jednu holku, jestli by mi to nevysvětlila, tak jsme si tam sedly na louku a ona mi to vysvětlovala a pak se zeptala, jestli bych se chtěla modlit k Pánu Ježíši a stát se Božím dítětem, já jsem moc nechtěla, protože jsem měla pocit, že je to moc velká zodpovědnost, že pak už člověka Bůh pořád hlídá, co dělá... Tak ona řekla, že nemusím, když nechci, že až budu chtít... Pak ale na

konci jsem se šla zase modlit na tu louku, aby Bůh přišel do mého srdce, a když jsem se pak vrátila k té rodině, tak jsem jim říkala, že jsem se modlila, a že bych chtěla, aby se můj život změnil a oni se z toho moc radovali, tak jsem si říkala, že to je takové divné, že se z toho tak radují. A to byla Církev bratrská, a já jsem postupně pochopila, že se neradovali, že mají nového člena své církve, ale že jsem se znovuzrodila, jak jsem to napřed špatně chápala.

A vstoupila jste tedy do té Církve bratrské?

No, tam u nás byla jenom stanička, která nebyla stabilní, tak jsem musela jezdit do města, na skupinky mládeže, studovala jsem Bibli, dala jsem se pokřtít... Pak jsem cítila, že chci pracovat s lidma, že to je ta moje cesta...

A co se vám v té církvi líbí?

Líbilo se mi to prostředí, bylo takové slavnostní, to shromáždění, a líbili se mi tam i ti lidé, a kazatel, hlavní bylo to, že jsem znala tu kamarádku i její tetu, a jak se snaží žít, že jsou taková upřímní, jak četli tu Bibli, a pak jsem se seznámila i s těma ostatníma, pak třeba já hrozně ráda zpívám, a mně se líbí ty písně...

Viktor, 28 let, Apoštolská církev, studuje obor Pastorační a sociální práce na Evangelické teologické fakultě UK

Na začátek jak to bylo v rodině, jestli jste se tam něco dozvěděl o náboženství...

U nás v rodině nikdo nebyl věřící, ale pravidelně o Vánocích jsme chodili na mši, ale to bylo všechno, co jsem o náboženství věděl, až do sedmnácti let. Je pravda, že maminku bavila historie a mně taky bavila historie, i židovská a křesťanská... Jednou k mojí mamince přišla její kamarádka a říká, my jsme pozvali známý na večeři a oni říkali, že přivedou jedny manžele, ale abych nedělala vepřový, a maminka říkala, to budou asi Židi. A asi za týden ta kamarádka přišla znovu a říká, tak Židi to nejsou, oni jsou nějaká církev apoštolská a oni mně pozvali na nějaký přednášky, a maminka se zeptala, jestli by mohla jít taky, že by jí to zajímalo. Tak tam šly, a maminka se tam seznámila s nějakou starou paní, která se jí ujala, a cítila tam úplně jiný prostředí, který jinde neznala, a začala tam chodit. Všichni jsme se jí doma smáli, ale ona říkala, že tam jsou hrozně milí lidé a že je to tam úžasný. Já jsem jí to taky nevěřil, z katolickýho kostela jsem si myslel, že tam sedí a modlí se před nějakým obrazem, nic, vůbec jsem neměl o tom tušení. A jednou přišlo v sobotu a já jsem nejel na lyže a tak jsem řekl, já se tam s tebou půjdu podívat. A byl jsem v šoku, jednak ta místnost, protože tam nebyly žádný svatý, překvapilo mně, co tam bylo lidí, že tam bylo tak sedmdesát, osmdesát lidí, a jak se ty lidi k sobě chovali, to jsem nikde jinde neviděl. Poprvé jsem to tam prospal, vůbec jsem tomu nerozuměl...

A to byla nějaká biblická hodina?

Ne, to byla přímo bohoslužba – oni měli pásmo písní, modlitby... pak jsem tam byl ještě párkrát a řekl jsem si, já si teda tu Bibli přečtu, vzal jsem si kralický překlad, přečetl jsem si asi tři stránky a řekl jsem si, tak dobrý, tak to jsem hodně rychle s vírou skončil, to mně stačí. Ale pak mi jedna paní z toho sboru dala Bibli v ekumenickém překladu, myslím, že mi tím hodně pomohla, a kazatel tam jednou vyprávěl, jak mu říkali, že když chce číst Bibli, tak má začít Novým zákonem, přeskočit první kapitolu Matouše a pak to začít číst. A já jsem to začal číst s otázkama, jako co by mi to dalo, kdybych tomu uvěřil, jestli je to pravda nebo ne, vypisoval jsem si poznámky, měl jsem jednoho člověka ze sboru, mohl jsem za ním jít a zeptat se ho na to, co jsem nevěděl, třeba co to je celník, farizej... Pak tam na podzim začaly biblický kurzy...

A co vás tam zaujalo v té Bibli?

Já jsem o tom přemýšlel a dával jsem si tomu plus a mínus, co by mi to přineslo pro můj život, a zjistil jsem, že kdybych uvěřil, tak celkově mi z toho vyšlo velký plus, a dneska když se ohlídnu zpět, tak v tom pořád vidím velký plus.

A co byly záporny?

No, třeba že jsem přestal pít alkohol, u nás je taková zásada, že se nepije alkohol. Já jsem tehdy začal cvičit karate a po tréninku jsme šli vždycky na pivo do hospody... Já jsem teda začal chodit na ty biblický kurzy, vedl to člověk, který uvěřil v osmnácti letech a předtím musel mít dost velký problémy, takže to dokázal tak lidsky říct, že jsem to pochopil, hned jsem pochopil některý věci z Bible, jako třeba, že alkohol je špatný, takže jsem přestal pít, přestal jsem jíst vepřové maso, i když dědeček byl řezník a celá rodina na to byla zvyklá, začal jsem dávat desátky, v naší církvi se dávají desátky, prostě jsem to vzal vážně. Pochopil jsem z Bible, že víra je dar, modlil jsem se za to, aby mi Bůh dal tu víru, každý s tím musí udělat vlastní zkušenost, a moje první zkušenost byla, že jsem se modlil asi takhle – Pane Bože, já nevím, lidi říkají, že jsi, v Bibli se to píše, ale já to pořád nevím, tak jestli chceš – my jsme pak měli v sobotu odjíždět s mládeží do hor, ale náš vedoucí byl nemocný, měl angínu, a mně to prostě bylo líto, že s náma nepojede – tak jsem se modlil, jestli Bože chceš, tak ať se uzdraví – a on se opravdu uzdravil, i když mu doktorka řekla, že nemůže jet, že má angínu, ale do rána se uzdravil – a já jsem si řekl, aha, a prostě jsem pochopil, že Bůh existuje, že to tak je, a ještě se mi pak v životě staly další věci, někdo řekne, že je to náhoda, ale pak já jich mám nějak moc – tak jsem se nechal pokřtít.

A co se vám v té církvi líbilo?

Jednak to společenství, lidi a taky to, že ta církev se tak snaží čerpat z té Bible, to mně taky přesvědčilo o tom, že je mi ta církev nejbližší. Když jsem hledal tu pravdu, tak mi přišlo, že je to tam k té pravdě nejbližší, že jak to je založený na tý Bibli, jak jsem to tak četl. Mám kamarády i v jiných církvích, katolíky, baptisty, metodisty, ale tady je mi to asi nejbliž, i když jsou tam samozřejmě taky problémy. Bohoslužba je jedna věc, ale to společenství je nejdůležitější, když jsou ty sbory živý a cítím tam toho ducha.